

ΔΥΟ ΔΑΣΟΛΟΓΟΙ ΜΙΛΟΥΝ ΣΤΗΝ «Η»: ΓΟΛΓΟΘΑΣ Η ΑΝΑΔΑΣΩΣΗ ΣΤΗΝ ΠΑΡΝΗΘΑ

Επιστροφή στη φύση σε μισό αιώνα

► Τι μπορούμε να περιμένουμε από την προσπάθεια αναδάσωσης του καμένου δρυμού στην Πάρνηθα

ΤΟΥ ΚΑΣΣΙΑΝΟΥ ΤΖΕΛΗ

Τουλάχιστον 50 χρόνια θα χρειαστεί, σύμφωνα με τους δασολόγους, για να ξαναγίνει η Πάρνηθα όπως την ξέραμε μέχρι την καταστροφική πρόσφατη πυρκαγιά. Υπάρχουν όμως και οι λιγότερο αισιόδοξες εκτιμήσεις που λένε ότι κανείς από όσους βρίσκονται σήμερα εν ζωή δεν θα ξαναδεί το δάσος της Πάρνηθας.

Το δεδομένο που κάνει αυτή τη πυρκαγιά να χαρακτηρίζεται ως κάτι παραπάνω από τραγικό είναι ότι το μεγαλύτερο μέρος του καμένου δάσους της Πάρνηθας αποτελούνταν από έλατα και από μαύρη πεύκη. Δέντρα που αναπτύχθηκαν σε ένα πολύ δυσμενές περιβάλλον και χρειάζονται σχεδόν μια ανθρώπινη ζωή για να δημιουργήσουν πάλι ένα δάσος σαν κι αυτό που χάθηκε στις φλόγες. Η «Η» μίλησε με δύο δασολόγους οι οποίοι σκιαγραφούν το μέλλον του εθνικού δρυμού μετά και τις ανακοινώσεις Σουφλιά για την αναδάσωση. Πόσο εύκολη ή πόσο δύσκολη είναι τελικά η επιχείρηση αναγέννησης του δάσους; Τι ακριβώς πρέπει να περιμένουμε;

Η ΧΛΩΡΙΔΑ

Ο δασολόγος-περιβαλλοντολόγος και πρόεδρος της Πανελληνίας Ένωσης Μελετητών Γεωτεχνικών κ. Νίκος Χλίκας δίνει ένα χρονοδιάγραμμα. Μέχρι τα 800 μέτρα υψόμετρο το δάσος αποτελείται από καλέπιο πεύκη και θα αναγεννηθεί μόνο του χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση. «Θα χρειαστούν 5-6 χρόνια τουλάχιστον για να έχουμε ένα δάσος δενδρυλλίων» αναφέρει. Το μεγαλύτερο μέρος της πυρκαγιάς όμως εξαπλώθηκε πάνω από τα 800 μέτρα. «Εκεί υπήρχε κεφαλληνιακή ελάτη και μαύρη πεύκη και η αναδάσωση είναι

Μακριά και... φίλοι (με το δάσος)

►► «Να μην κάνουν τίποτα απολύτως» προτρέπουν οι δασολόγοι όλους τους ενεργούς πολίτες που ίσως σπεύσουν στην Πάρνηθα για να βοηθήσουν ή για να προβούν μόνοι τους σε φυτεύσεις.

«Αυτό θα είναι καταστρεπτικό» τονίζουν. «Δεν φυτεύουμε όπως και όπου να 'ναι. Η αναδάσωση είναι μια δύσκολη επιχείρηση που χρειάζεται συντονισμό και σχέδιο. Οι εθελοντές θα πρέπει να συνεννοηθούν με τις αρμόδιες αρχές και να μην κινούνται αυτόνομα».

Όπως επίσης απαγορεύεται οι πολίτες να ταΐζουν τα ελάφια της περιοχής της Πάρνηθας γιατί αυτό θα καταδικάσει τα ζώα που δεν είναι κατοικίδια άλλα θα πρέπει να μάθουν να βρίσκουν μόνο τους την τροφή. Το μόνο που μπορούμε να κάνουμε είναι να καταθέσουμε χρήματα στον ειδικό λογαριασμό που θα ανοιχθεί για να βοηθήσουμε το έργο της αναδάσωσης.

ένα εξαιρετικά δύσκολο εγχείρημα» λέει ο κ. Χλίκας. Ο λόγος είναι ότι «στην Πάρνηθα κατά κύριο λόγο το έδαφος είναι ασβεστολιθικό και το δάσος ελάτης και μαύρης πεύκης αναπτύχθηκε σε δυσμενές περιβάλλον μέσα από τους αιώνες. Επιπλέον η ελάτη είναι πολύ ευαίσθητη. Θέλει σκιά για να αναπτυχθεί. Τώρα το μόνο που μπορούμε να φυτέψουμε είναι κέδρους ώστε να δημιουργήσουμε ένα δασογενές περι-

βάλλον και όπου μπορούμε βάσει εδαφών να φυτέψουμε ελάτη. Αυτή είναι η δική μου πρόταση», αναφέρει. Πόσο θα χρειαστεί για να δημιουργηθεί πάλι το ελατόδασος; «τουλάχιστον πενήντα χρόνια και βλέπουμε» απαντάει ο κ. Χλίκας ο οποίος δεν εμφανίζεται τόσο αισιόδοξος ότι μπορεί να υλοποιηθεί μια σωστή αναδάσωση. «Δεν νομίζω ότι μπορεί να γίνει μια σοβαρή μελέτη μέσα σε 15 μέρες όπως ανακοίνωσε η κυβέρνηση. Ανακοινώθηκαν τα μέτρα που λαμβάνονται κάθε φορά. Τα ίδια ανακοινώθηκαν και πέρσι στη Χαλκιδική και τελικά υλοποιήθηκε μόνο το 30%. Θα είμαι ευτυχής αν γίνουν τουλάχιστον τα αντιπλημμυρικά έργα» τονίζει.

ΟΡΙΑΚΕΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ

«Ίσως και να μην ξαναδοούμε ποτέ το ελατόδασος» λέει ο πρόεδρος των Ελλήνων Δασολόγων κ. Νίκος Μπόκαρης. «Το έδαφος της Πάρνηθας είναι σκελετωμένο και οι κλιματικές συνθήκες οριακές. Το δάσος αναπτύχθηκε παλαιότερα όταν το κλίμα της Αττικής ήταν πιο τραχύ. Τώρα είναι πιο ήπιος και αυτό δεν ευνοεί την ανάπτυξη της ελάτης». Ο κ. Μπόκαρης λέει ότι θα χρειαστούν πάνω από 10 χρόνια για να ξαναγίνει με φυσική αναγέννηση το δάσος μέχρι τα 800 μέτρα υψόμετρο. Από εκεί και πάνω, η δική του εκτίμηση ως προς τον απαιτούμενο χρόνο για την ανάπτυξη του ελατόδασους, ξεπερνά τον αιώνα. Ήδη πάντως αναφέρει ότι έχουν εξασφαλιστεί 100.000 δενδρύλλια κεφαλληνιακής ελάτης άλλα το πού θα φυτευτούν θα το δείξει η μελέτη που θα εκπονηθεί.

Ο πρόεδρος των Ελλήνων δασολόγων εμφανίζεται αισιόδοξος παρά τις δυσκολίες που υπάρχουν, ότι αυτή τη φορά θα γίνει έργο. «Είναι πολύ μεγάλη και πρωτοφανής η κοινωνική αντίδραση και πίεση. Κι αυτό με κάνει αισιόδοξο». Ένα ακόμη στοιχείο αισιόδοξιας είναι για τον ίδιο το γεγονός ότι η Πάρνηθα δεν πέζεται οικιστικά όπως η Πεντέλη.